

CEREMONIAŁ ZERZEŃSKI

LITURGIA MĘKI PAŃSKIEJ SKRÓCONA

*Wskazania dla Służby Liturgicznej
Parafii Wniebowzięcia N. M. P. w Zerzniu*

OBRZĘDY WSTĘPNE

1) Procesja wejścia

Przed procesją wejścia posługujący ustawiają się w następującym porządku:

1. *Wszyscy posługujący*
2. *{Kapłani}*
3. *Główny celebrans*
4. *Mistrz ceremonii*

Wyruszenie procesji wejścia można zasygnalizować kołatką.

Komentarz, jeśli jest wygłaszany, powinien zakończyć się przed rozpoczęciem procesji wejścia.

Posługujący ministranci kłaniają się ołtarzowi kolejno po dwóch, rozchodzą się na wyznaczone im miejsca i klękają.

Kolejno podchodzą kapłani, kłaniają się przed ołtarzem i zajmują swoje miejsca.

Na końcu podchodzi główny celebrans. Po oddaniu czci ołtarzowi przez ukłon, pada na twarz przed ołtarzem.

Wszyscy inni klękają.

W czasie prostracji wszyscy zgromadzeni modlą się w ciszy, klęcząc.

2) Modlitwa

Następnie wraz z celebransem wszyscy wstają, a celebrans udaje się na miejsce przewodniczenia.

Do celebransa podchodzi ministrant księgi z mszałem – ustawia się po lewej stronie.¹

¹ Jeśli w miejscu przewodniczenia nie stoi mikrofon, do celebransa za każdym razem wraz z ministrantem księgi podchodzi ministrant z mikrofonem bezprzewodowym

Z mszału celebrans z rozłożonymi rękami odmawia modlitwę, nie poprzedzając jej wezwaniem *Módlmy się*.

LITURGIA SŁOWA

1) Czytania i psalm

Po kolekcie lektor (lub inna, odpowiednio przygotowana osoba) wyznaczony do czytania podchodzi do ambony i odczytuje I czytanie.

Po I czytaniu zostaje odśpiewany psalm responsoryjny (przez lektora, organistę lub inną wyznaczoną osobę).

Po psalmie następuje II czytanie, po którym lektor zdejmuje lekcjonarz z ambony i kładzie na półce pod pulpitem.

Przy wykonywaniu czytań należy pamiętać, by między nimi następowały chwile ciszy sprzyjające rozważaniu usłyszanego Słowa.

2) Opis Męki Pańskiej

Przed aklamacją (najlepiej pod koniec drugiego czytania) należy na ołtarzu postawić mikrofon.

Po drugim czytaniu (podczas aklamacji *Chwała Tobie Królu Wieków*) do ołtarza podchodzi kapłan, który ma odczytywać słowa Chrystusa i dwaj mężczyźni wyznaczeni do czytania Męki Pańskiej po obu jego stronach. Razem czynią skłon w stronę ołtarza, po czym kapłan otwiera leżący na ołtarzu ewangeliarz (lub lekcjonarz) na opisie Męki Pańskiej, zaś lektorzy podchodzą – jeden do ambony, a drugi do przygotowanego po prawej stronie ołtarza pulpitu, gdzie zostały przygotowane lekcjonarze otwarte na opisie Męki

Pańskiej (do ambony podchodzi czytający słowa ewangelisty, a do pulpitu po prawej stronie czytający słowa wypowiedane przez innych i tłum).

Bez pozdrowienia i znaku krzyża na księdze Mękę Pańską rozpoczyna lektor stojący na ambonie. Ten sam lektor kończy czytanie słowami: *Oto Słowo Pańskie*.

Następnie (pominąwszy ucałowanie ewangeliarza) kapłan bierze z ołtarza ewangeliarz, wraz z lektorami kłania się w stronę ołtarza, po czym przekazuje jednemu z lektorów, który wynosi go zakrystii (drugi lektor wraca na swoje miejsce). Z ołtarza zabiera się mikrofon. Zaś celebrans, jeśli ma wygłosić krótką homilię podchodzi do ambony, w przeciwnym przypadku idzie do miejsca przewodniczenia. Homilia powinna być zakończona wezwaniem do indywidualnej, cichej modlitwy.

3) Modlitwa powszechna

Kapłan udaje się do miejsca przewodniczenia lub do ołtarza.² Jeśli celebrans będzie prowadził modlitwę od miejsca przewodniczenia, to podchodzi do niego ministrant księgi z mszałem. Jeśli zaś od ołtarza, to po homilii należy na ołtarzu ustawić mikrofon i mszał.

Modlitwa w każdej intencji składa się z trzech części.

Na początku wyznaczony posługujący, stojąc na ambonie, wypowiada wezwanie z mszału, w którym podaje intencję modlitwy. Wezwanie to należy śpiewać.

Następnie wszyscy przez pewien czas modlą się w ciszy, po czym kapłan odmawia modlitwę z rozłożonymi rękami.

Wierni przez cały czas modlitwy mogą stać albo klęczeć.

Po modlitwie zabiera się z ołtarza mszał i mikrofon.

² Należy uzgodnić z celebransem przed rozpoczęciem liturgii

ADORACJA KRZYŻA

1) Wniesienie Krzyża

Krzyż do ołtarza przynosi się procesyjnie, przez nawę główną. Przy nim niesie się zapalone świece.

Procesję tę należy przygotować jeszcze w czasie modlitwy powszechnej. Niosący Krzyż i ceroferariusze³ powinni już pod koniec jej trwania udać się w odpowiednie miejsce, skąd wyruszą.

Po zakończeniu modlitwy powszechnej usługujący wyruszają.

Przed ołtarz wychodzi kapłan celebrujący, gdzie oczekuje na procesję.

Posługujący niosący Krzyż trzymają go po dojściu do ołtarza.

2) Odświeżenie Krzyża

Do celebransa podchodzi posługujący z mikrofonem.

Kapłan odsłania górną część Krzyża i śpiewa wezwanie *Oto drzewo Krzyża*. Wszyscy odpowiadają: *Pójdźmy z pokłonem*, po skończeniu śpiewu klękają na oba kolana i przez chwilę w ciszy oddają cześć Krzyżowi.

W taki sam sposób odsłania się prawe ramię, a następnie cały krzyż.

Po odświeżeniu precentorzy⁴ ustawiają przed prezbiterium ławę, na której Krzyż będzie oparty (i położony).

Ministranci, którzy nieśli Krzyż, opierają go i trzymają.

³ Ceroferariusz – ministrant światła

⁴ Precentor – pomocnik ceremoniarza

Ceroferariusze ustawiają świece na balaskach (jak najbliżej Krzyża).

3) Adoracja Krzyża

Obok Krzyża ustawiają się ministranci z puryfikaterzami, którymi przecierają miejsca, w których wierni go całowali. Kapłani, posługujący i wierni oddają cześć Krzyżowi przez ucałowanie poprzedzone przyklęgnięciem.⁵

Kapłani po oddaniu czci Krzyżowi wracają na swoje miejsca.

Posługujący ministranci na adorację wychodzą z prezbiterium, ustawiają się w dwóch rzędach i procesyjnie podchodzą do Krzyża. Po ucałowaniu Krzyża wracają na swoje miejsca.

Wierni podchodzą do Krzyża procesyjnie. Ci, którzy złożyli cześć Krzyżowi, siadają na swoich miejscach. Precentorzy powinni pilnować porządku adoracji.

W czasie adoracji inni ministranci zmieniają ministrantów trzymających Krzyż. Zamienić się mogą także ministranci z puryfikaterzami.

Precentorzy przygotowują przed ołtarzem (po lewej stronie) podstawę pod Krzyż.

Po adoracji ministranci zanoszą Krzyż przed ołtarz i ustawiają w podstawie, a ceroferariusze ustawiają po jego obu stronach świece, po czym kłaniając się przed Krzyżem wracają do zakrystii.

Ministranci z puryfikaterzami wracają do zakrystii.

Od momentu adoracji do rozpoczęcia Wigilii Paschalnej oddaje się cześć adorowanemu Krzyżowi przez przyklęgnięcie.

⁵ Zależy od miejscowego zwyczaju

KOMUNIA ŚWIĘTA

1) Przygotowanie ołtarza

W czasie adoracji Krzyża (pod koniec) przygotowuje się ołtarz do Komunii świętej. Należy nakryć go obrusem, umieścić na nim korporał oraz vasculum. Należy także ustawić mszał i mikrofon.

2) Komunia święta

Po zakończeniu adoracji na ołtarz przynosi się Najświętszy Sakrament.

Ceremoniarz zakłada kapłanowi tuwalnię⁶. Następnie kapłan przynosi puszkę z Najświętszym Sakramentem z kaplicy przechowania na ołtarz. Przy przeniesieniu Najświętszego Sakramentu wraz z kapłanem idą ceroferariusze.

Celebrans rozpoczyna obrzęd Komunii św. wezwaniem *Pouczenia przez Zbawiciela...*, po którym odmawia się *Modlitwę Pańską* zakończoną embolizmem⁷.

Po tej modlitwie i odpowiedzi wiernych wszyscy klękają – wyznaczony posługujący sygnalizuje to kołatką. Następnie kapłan unosi małą Hostię i mówi: *Oto Baranek Boży...*, po czym wszyscy mówią: *Panie, nie jestem godzien...*

Kapłan przyjmuje Komunię św., a potem rozdziela Ciało Pańskie wiernym. Pozostali kapłani przynoszą puszkę z tabernakulum w kaplicy przechowania i z nich rozdzielają wiernym Ciało Pańskie. Kapłanom usługują ministranci z patenami.

Ministranci ołtarza przygotowują ołtarz do wystawienia Najświętszego Sakramentu – zabierają z ołtarza mszał i

⁶ Tuwalnia – welon naramienny

⁷ Embolizm – modlitwa celebransa po słowach *Modlitwy Pańskiej* jako rozwinięcie próśb w niej zawartych

mikrofon. Podchodząc do ołtarza posługujący kłaniają się przed nim.

Po zakończeniu Komunii św. kapłani zanoszą puszki z Ciałem Pańskim do tabernakulum (w kaplicy przechowania).

Puryfikacji naczyń liturgicznych dokonuje któryś z kapłanów na kredensie lub na ołtarzu głównym.

Po puryfikacji (lub przed nią jeśli kapłan dokonuje jej na kredensie) ministranci zabierają także niepotrzebne korporaly, puryfikaterze i vasculum.

3) Modlitwa po Komunii

Po zakończeniu rozdzielania Komunii św. i puryfikacji oraz przygotowaniu ołtarza do celebransa siedzącego na miejscu przewodniczenia podchodzi ministrant księgi. Z mszału celebrans odmawia *modlitwę po Komunii*.

ZAKOŃCZENIE LITURGII

1) Rozesłanie ludu i wyjście

Po *modlitwie po Komunii* celebrans odmawia z wyciągniętymi nad ludem rękami modlitwę zawartą w mszale. Następnie zwykłym, krótkim wyjściem udaje się usługującymi do zakrystii przyklękając przed ołtarzem w kierunku Krzyża.

2) W zakrystii – zakończenie

Po zakończeniu liturgii należy obnażyć ołtarz w prezbiterium. Sprzed ołtarza zabiera się Krzyż i świece. Przygotowuje się wszystkie paramenty liturgiczne do kolejnej Liturgii Męki Pańskiej.